

Titel: Conditional discrimination and learning flexibility in Korsakoff's amnesia: An exploration of derived relational responding and equivalence relations

Hoofdonderzoekers:

Bart Schepers, klinisch psycholoog, UPC Sint-Kamillus Bierbeek

i.s.m. Prof. dr. Frank Baeyens, Centrum voor Leerpsychologie en Experimentele Psychopathologie, KU Leuven

Samenvatting:

Het onderzoeksproject bestaat uit een reeks experimentele studies binnen de onderzoekslijn rond anterograde amnesie, hippocampaal circuit en leermechanismen. De focus ligt op complexe vormen van stimuluscontrole en flexibiliteit van leren. Meer specifiek wordt onderzocht in welke mate amnesiepatiënten in staat zijn tot het leren van stimulus-stimulus relaties (bijv. conditionele discriminaties) en in welke mate deze geleerde relaties flexibel zijn, d.w.z. de mate waarin ook niet-rechtstreeks getrainde relaties kunnen 'geïnfereerd' worden. Het paradigma stimulus equivalentie (Sidman) vormt een rode draad doorheen de studie.

Theoretisch wil de studie bijdragen tot een complementaire of alternatieve visie op (een vorm van) anterograde amnesie met betrekking tot de onderliggende leermechanismen. Een centrale vraag is namelijk hoe de geheugenstoornis best kan geconceptualiseerd worden om van daaruit zo accuraat mogelijke predicties te maken in een diversiteit van concrete leersituaties. Een leertheoretische visie zal daarin vergeleken worden met de cognitieve en neuropsychologische modellen.

Klinisch kunnen er bijdragen voortvloeien op vlak van de optimalisatie van leerprocessen in de context van rehabilitatie- en revalidatieprogramma's, bijvoorbeeld op vlak van het aanleren van agendagebruik of routes.

Methodologisch vormt het factorieel experimenteel design de ruggesgraat van het project. Telkens worden de prestaties van korsakovpatiënten vergeleken met volgens leeftijd en SES gelijkgestelde controlesubjecten. In elk experiment worden één of meerdere specifieke hypothesen getoetst. Tot op heden werden zeven experimentele studies uitgevoerd. Deze hadden voornamelijk een beschrijvend karakter. De nog geplande studies zullen op zoek gaan naar verklaringsfactoren voor de geobserveerde fenomenen. Er werd immers vastgesteld dat de patiënten moeite hebben met (1) complexe stimulusrelaties en (2) met het flexibel toepassen van geleerde relaties. Wat dit laatste betreft zijn er niettemin belangrijk verschillen tussen patiënten die niet verklaard zijn. Verder onderzoek richt zich op het verklaren van het flexibiliteitsprobleem en de variatie tussen patiënten.

Status begin 2018: dataverzameling en -verwerking

Contactpersoon: bart.schepers@fracarita.org